

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego – WSPÓLCZEŚNOŚĆ *Ponad słowami*

zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* **klasa 2 część 2..** Wymagania przejrano i dostosowano do nauki w Technikum nr 4 w Rybniku. Wymagania są rozpisane na jednostki

* zakres rozszerzony

	al obligatoryjny
	al fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
WSPÓLCZEŚNOŚĆ – O EPOCE					
2. Współczesna rzeczywistość	odtworzyć główne informacje dotyczące epok literackich: nazwa epoki, czas trwania epoki, wymienić najważniejsze wydarzenia historyczne epoki	• zaprezentować najważniejsze wydarzenia w powojennej historii Polski i omówić ich wpływ na kulturę	• omówić zjawisko globalizacji • wypowiedzieć się na temat rewolucji informatycznej i jej znaczenia we współczesnym świecie	• wypowiedzieć się na temat funkcjonowania demokracji i przestrzegania praw człowieka we współczesnym świecie	• wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie
3. Filozofia współczesna	• wymienić najważniejsze kierunki filozoficzne współczesności	• zreferować założenia współczesnych nurtów filozoficznych	• omówić relacje pomiędzy filozofią a rzeczywistością współczesną	• porównać współczesne nurty filozoficzne	• podjąć dyskusję na temat współczesnych nurtów filozoficznych
4. i 5. Sztuka współczesna	• wymienić cechy dominujących w epoce stylów sztuki wymienić nazwiska najważniejszych twórców epoki	• rozpoznać na przykładach dominujące style sztuki współczesnej - rozpoznać dzieła twórców sztuki - omówić nowe formy artystyczne	• przeanalizować wybrane dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów	wskazać dominujące tendencje w teatrze współczesnym wskazać najważniejsze tendencje w historii kina powojennego	wskazać najważniejsze tendencje we współczesnej muzyce rozrywkowej i je omówić

					.
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI					
6. Wprowadzenie do literatury współczesnej	• wymienić tendencje we współczesnej literaturze światowej	• wskazać najważniejszych twórców literatury światowej	• wskazać najważniejsze tendencje w literaturze polskiej i omówić ich związek z wydarzeniami historycznymi	• wymienić i scharakteryzować tematy dominujące w literaturze polskiej	• omówić wybrany trend literatury światowej
11. i 12. <i>Dżuma</i> Alberta Camusa – różne poziomy odbioru powieści (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść powieści	• wskazać elementy powieści pozwalające traktować ją jako parabolę • wskazać metaforyczne odczytania powieści	• uzasadnić, w oparciu o tekst, możliwość odczytania utworu jako opowieści o chorobie, wojnie, systemie totalitarnym, ogólnym problemie zła w świecie	• zinterpretować zakończenie utworu	• omówić konteksty potrzebne do interpretacji utworu
13. i 14. Bohaterowie w konfrontacji ze złem – <i>Dżuma</i> Alberta Camusa (lektura obowiązkowa)	• scharakteryzować życie mieszkańców Oranu przed dżumą i w trakcie epidemii	• omówić postawy bohaterów wobec dżumy w znaczeniu dosłownym i metaforycznym • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• zinterpretować historię Jeana Tarrou	• rozpatrzyć postawę doktora Rieux w kontekście filozofii egzystencjalnej	• dokonać analizy kazań ojca Paneloux
15. <i>Dżuma</i> Alberta Camusa – kształt artystyczny utworu	• wskazać różne formy narracji w powieści	• określić funkcję różnych form narracyjnych w utworze	• wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do orańczyków oraz bohaterów drugoplanowych	• omówić funkcję uniwersalizacji czasu i przestrzeni w powieści	• analizować sposób opisu miasta w powieści
16. Motyw zła w literaturze	• wymienić utwory, w których pojawił się motyw zła	• rozpoznać i skategoryzować realizację motywu zła w opisanych utworach	• omówić różne sposoby opisywania zła w utworach literackich	• przeanalizować sposób ukazania zła w utworach literackich	• omówić sposób przedstawienia zła w tekście nieliterackim
17. Kreowanie świata poprzez słowo – <i>W środku życia</i> Tadeusza Różewicza	• przedstawić sytuację liryczną	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte	• wykorzystywać odpowiednie konteksty w interpretacji kreacji podmiotu lirycznego • omówić funkcję środków	• zinterpretować symbolikę noża i chleba w kontekście utworu • zinterpretować	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		w wierszu	językowych w budowaniu przesłania wiersza	zakończenie wiersza	
18. Dialog z kulturą w wierszu Tadeusza Różewicza	• przedstawić sytuację liryczną • przytoczyć kontekst mitologiczny – mit o Dedalu i Ikarze	• wskazać powiązania pomiędzy obrazem a wierszem • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	• omówić reinterpretację mitu dokonaną przez Pietera Bruegla • omówić stosunek podmiotu lirycznego do Ikara w pierwszej i drugiej części wiersza • określić funkcję środków językowych użytych w wierszu	• zinterpretować znaczenie tytułu	• omówić wykorzystanie toposu Ikara w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok
19. Poeta wobec braku Boga – bez Tadeusza Różewicza	• przedstawić sytuację liryczną	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać nawiązania biblijne obecne w wierszu	• wskazać konteksty filozoficzne	• zinterpretować początek utworu	• zinterpretować wiersz w kontekście filozofii egzystencjalnej i nietzscheańskiej tezy „Bóg umarł”
22. Poetycki pomnik – <i>Matka odchodzi</i> Tadeusza Różewicza	• zrelacjonować treść fragmentów	• wypowiedzieć się na temat kreacji narratora i podmiotu lirycznego • wskazać środki językowe użyte w podanych fragmentach • wskazać w tekście cechy literatury funeralnej • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• omówić sposób opisywania matki w podanych fragmentach • omówić sposób przedstawienia emocji w podanych fragmentach • wskazać środki językowe użyte we fragmentach i określić ich funkcję	• porównać język liryki z językiem prozy we fragmentach • omówić sposób przedstawienia samotności osoby umierającej • zinterpretować przesłanie wierszy	• omówić wykorzystanie toposu matki w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok
27. Obraz państwa totalitarnego w <i>Roku 1984</i> George’a Orwella	• zrelacjonować treść powieści • zaprezentować ministerstwa Oceanii i	• zaprezentować podział społeczny Oceanii i scharakteryzować	• omówić rolę Emmanuela Goldsteina w procesie kreacji państwa totalitarnego	• wypowiedzieć się na temat relacji międzyludzkich w państwie	• przywołać i omówić konteksty kulturowe, historyczne i

(lektura obowiązkowa)	zakres ich działalności	przestrzeń, w której rozgrywa się akcja antyutopii - wymienić i omówić sposoby sprawowania kontroli nad obywatelami - wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• omówić funkcję konfliktów zbrojnych w procesie kształtowania się państwa totalitarnego	totalitarnym	społeczno-polityczne
28. Kondycja człowieka i człowieczeństwo w warunkach państwa totalitarnego (lektura obowiązkowa)	• scharakteryzować Winstona i Julię	• zaprezentować, na czym polega wolność według Winstona i jak postrzega ją Julia • zaprezentować, na czym polega bunt bohaterów • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• wyjaśnić przyczyny różnych sposobów postrzegania wolności przez bohaterów • omówić koncepcję człowieczeństwa na podstawie ostatniej rozmowy Winstona z O'Brienem • przywołać konteksty literackie dotyczące człowieczeństwa i wolności	• zinterpretować słowa Winstona • zinterpretować zakończenie powieści	• podjąć dyskusję na temat człowieczeństwa w kontekście utworu
29. Językowy obraz świata – nowomowa w <i>Roku 1984</i> Orwella (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić, na czym polega kontrola nad przeszłością • scharakteryzować nowomowę	• wyjaśnić, na czym polega <i>dwójmyślenie</i> • wyjaśnić funkcję redukcji słownictwa w procesie indoktrynacji	• omówić funkcję kontroli przeszłości w państwie totalitarnym	• w kontekście lektury wyjaśnić znaczenie słów Ludwiga Wittgensteina	• podjąć dyskusję na temat tezy głoszącej, że granice naszego języka są granicami naszego świata
30. <i>Rok 1984</i> George'a Orwella – konteksty	• porównać metody przesłuchań opisane w <i>Roku 1984</i> z metodami śledczymi przedstawionymi w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-	• przywołać obrazy antyutopii w znanych sobie filmach • zaprezentować literackie obrazy władzy totalitarnej w znanych sobie tekstach	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• przeanalizować plakaty propagandowe i porównać je z obrazem świata przedstawionym przez Orwella	• omówić adaptacje książki Orwella

	Grudzińskiego	literackich			
33. Odezwa do rządzących – <i>Który skrzywdziłeś</i> Czesława Miłosza	• przedstawić sytuację liryczną • wskazać adresata utworu	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • przedstawić zawartą w utworze koncepcję artysty i sztuki	• omówić funkcję zastosowanej w utworze liryki apelu • wskazać konteksty literackie odnoszące się do roli poety w zbiorowości	• zinterpretować ostatni wers utworu • zinterpretować przesłanie utworu	• podjąć dyskusję na temat aktualności wiersza
34. <i>Ars poetica?</i> Czesława Miłosza –dialog z tradycją.	• zrelacjonować treść wiersza • podać temat wiersz i główny motyw	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać w tekście fragmenty mówiące o problemach związanych z aktem tworzenia dzieła literackiego	• omówić sposób przedstawienia artysty w wierszu • wyjaśnić, jaka, według podmiotu lirycznego, powinna być relacja między formą a treścią dzieła • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw poety	• omówić sposób przedstawienia motywu poety w różnych utworach literackich	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
35. O społecznej i intymnej roli języka – <i>Moja wierna mowa</i> Czesława Miłosza	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw ojczyzny	• omówić kontekst historyczny utworu • omówić kontekst biograficzny utworu • omówić powiązania pomiędzy kontekstem biograficznym i historycznym a treścią utworu • omówić sposób przedstawienia motywu ojczyzny w różnych utworach literackich	• zinterpretować metaforę utworu • zinterpretować ostatnią strofę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
36. Odwrócony topos raju – <i>Nad strumieniem</i> Czesława Miłosza	• przedstawić sytuację liryczną • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw	• określić funkcję środków językowych • omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • wyjaśnić, na czym polega paradoksalny charakter piękna	• zinterpretować zakończenie utworu • omówić sposób przedstawienia motywu raju w różnych utworach literackich	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		raju	• omówić odwołanie do motywu raju w utworze • wskazać konteksty literackie dotyczące kreacji świata		
37. Poetycki obraz Apokalipsy – <i>U wrót doliny</i> Zbigniewa Herberta*	• przedstawić sytuację liryczną • wskazać kontekst biblijny • zaprezentować różne postawy ludzkie wobec nieuniknionego	• omówić kreację podmiotu lirycznego • wskazać kontekst historyczny – II wojnę światową, obozy koncentracyjne • wskazać konteksty kulturowe	• omówić znaczenie czasu i przestrzeni w wierszu • omówić stosunek bohaterów wiersza do innych ludzi, zwierząt i przedmiotów • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw sądu ostatecznego	• omówić sposób przedstawienia motywu sądu ostatecznego w różnych utworach literackich	• wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy wiersza
38. Konfrontacja dwóch koncepcji sztuki – <i>Apollo i Marsjasz</i> Zbigniewa Herberta	• przedstawić sytuację liryczną • zrelacjonować mit o Apollu i Marsjaszu • określić rodzaj liryki	• określić, jaką koncepcję sztuki symbolizuje Apollo, a jaką – Marsjasz • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	• omówić kreację Apolla w wierszu Herberta • omówić sposób przedstawienia Marsjasza • omówić funkcję kontrastowego zestawienia Apolla i Marsjasza • omówić funkcję cierpienia w wierszu	• zinterpretować początkowe wersy utworu • zinterpretować zakończenie wiersza	• wypowiedzieć się na temat dwóch koncepcji sztuki przedstawionych w wierszu
39. <i>Dlaczego klasycy</i> Zbigniewa Herberta – manifest artystyczny poety	• przedstawić sytuację liryczną • określić rodzaj liryki	• wskazać części kompozycyjne utworu • zaprezentować kontekst historyczny wiersza • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	• wypowiedzieć się na temat postawy Tukidydesa • skonfrontować ze sobą postawy Tukidydesa i współczesnych dowódców • określić artystyczne credo poety poprzez udzielenie odpowiedzi na pytanie zawarte w tytule	• zinterpretować ostatnią strofę	• podjąć dyskusję na temat roli i zadań sztuki w kontekście utworu
41. O postawie wyprostowanej – <i>Przesłanie Pana Cogito</i>	• określić sytuację liryczną w wierszu i rodzaj liryki • wskazać adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • na podstawie wiersza stworzyć kodeks moralny	• określić funkcję wykorzystanych w wierszu kontekstów kulturowych • określić funkcję	• zinterpretować metaforę wiersza	• omówić sposób przedstawienia motywu mędrca w różnych utworach literackich

	-wymienić cechy człowieka o postawie wyprostowanej	<i>człowieka wyprostowanego</i> Wymienić przywołane w wierszu konteksty kulturowe	wykorzystanych w wierszu środków językowych • przywołać utwory, w których pojawia się motyw mędrca		
42. Poeta w czasie wojennym – <i>Raport z oblężonego miasta</i> Zbigniewa Herberta	• zaprezentować sytuację liryczną przedstawioną w utworze	• omówić kreację podmiotu lirycznego • odnieść treść wiersza do tytułowej formy raportu • wskazać konteksty historyczne w wierszu	• omówić sytuację egzystencjalną człowieka żyjącego w oblężonym mieście • omówić sposób przedstawienia kronikarza w wierszu Herberta	• zinterpretować metaforę oblężenia w kontekście innych utworów literackich • omówić funkcję kontekstów historycznych w wierszu	• porównać sposób przedstawienia oblężenia w wierszu Herberta i <i>Dżumie</i> Alberta Camusa, uwzględniając konteksty filozoficzne
43. Poetycka pokuta – <i>Rehabilitacja</i> Wisławy Szymborskiej*	• zrelacjonować treść wiersza	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego, uwzględniając kontekst biograficzny • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	• omówić topos błazna w odniesieniu do wcześniej poznanych lektur • określić funkcję środków językowych użytych w tekście	• zinterpretować zakończenie wiersza	• zinterpretować wiersz w kontekście historycznym i w odniesieniu do prawd uniwersalnych
45. Poetycki akt kreacji – <i>Radość pisania</i> Wisławy Szymborskiej	• opisać świat wykreowany przez poetkę	• omówić kreację podmiotu lirycznego • wskazać środki językowe służące do wykreowania efektu plastyczności i zmysłowości	• porównać zaprezentowany w wierszu świat poetycki ze światem realnym • omówić motyw poety kreatora w odniesieniu do wiersza i innych utworów literackich	• zinterpretować metaforę wiersza • zinterpretować tytuł utworu • zinterpretować puentę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
46. Filozoficzny namysł nad człowiekiem – <i>Monolog dla Kasandry</i> Wisławy Szymborskiej	• zaprezentować sytuację liryczną • wskazać fragmenty nawiązujące do mitologicznego źródła wyjaśnić, kim była mitologiczna Kasandra	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w odniesieniu do kontekstu mitologicznego • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki językowe użyte w tekście	• zaprezentować i zinterpretować wnioski Kasandry na temat jej postawy • omówić funkcję środków językowych użytych w tekście zinterpretować obecne w utworze przeciwstawienia <i>ja – oni</i>	• przeanalizować stosunek Kasandry do umiejętności jasnowidzenia • zinterpretować zakończenie wiersza • odnieść przesłanie wiersza do kontekstów	• omówić sposób przedstawienia motywu Kasandry w różnych utworach literackich

				filozoficznych	
47. Namysł nad sztuką zideologizowaną – <i>Miniatura średniowieczna</i> Wisławy Szymborskiej*	• omówić sytuację liryczną w wierszu • wskazać elementy opisanej w wierszu feudalnej rzeczywistości • określić rodzaj liryki	• odnaleźć w wierszu zarzuty wobec sztuki podporządkowanej konkretnej wizji świata • wskazać konteksty kulturowe i historyczne	• omówić funkcję idealizacji świata • omówić funkcję użytych w tekście środków językowych	• zaprezentować uniwersalną wymowę wiersza • odnieść problematykę wiersza do znanych sobie kontekstów literackich i kulturowych	• podjąć dyskusję na temat zasadności istnienia sztuki zideologizowanej
48. Życie jako przedstawienie – <i>Życie na poczekaniu</i> Wisławy Szymborskiej*	• zaprezentować sytuację liryczną wiersza • wskazać sformułowania związane z teatrem	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego	• wypowiedzieć się na temat zapisanej w utworze wizji roli człowieka w świecie • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos <i>theatrum mundi</i>	• zinterpretować funkcję odwołań do teatru w wierszu • zinterpretować zakończenie wiersza	• omówić sposób przedstawienia toposu <i>theatrum mundi</i> w różnych utworach literackich
49. Namysł nad fenomenem zła – <i>Nienawiść</i> Wisławy Szymborskiej*	• wskazać przedstawione w wierszu przyczyny istnienia nienawiści i skutki jej działań	• wskazać środki językowe użyte w tekście • scharakteryzować tytułową nienawiść • wskazać konteksty historyczne i społeczne, które łączą się z problematyką utworu	• określić funkcję środków językowych • odnieść problematykę wiersza do zakończenia <i>Dżumy</i> Alberta Camusa • omówić funkcję zastosowanej w wierszu ironii	• zinterpretować metaforę wiersza • zinterpretować zakończenie utworu	• sformułować uniwersalne przesłanie wiersza
50. Kochankowie jako motyw literacki – *** [<i>Jestem Julią...</i>]	• zaprezentować sytuację liryczną w wierszu	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać środki językowe użyte w tekście • wskazać utwory, w	• omówić sposób przeżywania miłości przez podmiot liryczny • omówić sposób mówienia o miłości – w kontekście biologicznym i kulturowym	• zinterpretować znaczenie specyficznej kompozycji wiersza	• omówić sposób przedstawienia motywu kochanków w różnych utworach literackich

Haliny Poświatowskiej*		których pojawia się motyw kochanków	• omówić tragizm podmiotu lirycznego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw kochanków		
51. Śmierć i miłość w wierszu ***[Zawsze kiedy chcę żyć krzyczę...]Haliny Poświatowskiej*	• zaprezentować sytuację liryczną w wierszu • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście biograficznym • zaprezentować concept, na podstawie którego poeta konstruuje swój wiersz	• omówić sposób przedstawienia motywów miłości i śmierci w wierszu • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos <i>vanitas</i>	• zinterpretować użytą w wierszu grę słów • zinterpretować puentę utworu	• omówić sposób przedstawienia toposu <i>vanitas</i> w różnych utworach literackich
52. Piosenka o ludzkim losie – <i>Niech żyje bal</i> Agnieszki Osieckiej*	• zaprezentować sytuację liryczną w piosence • wskazać adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wypowiedzieć się na temat relacji podmiotu lirycznego z adresatem lirycznym • wskazać konteksty obyczajowe z czasów PRL-u	• omówić sposób przedstawienia życia i śmierci w utworze • omówić znaczenie motywu <i>danse macabre</i> w wierszu	• dokonać analizy stylistyki tekstu i określić jej funkcje	• wskazać omówić kontekst filozoficzny – epikureizm
53. Estetyka kiczu i przestrzeń sacrum w <i>Karuzeli z madonnami</i> Mirona Białoszewskiego*	• zaprezentować sytuację liryczną przedstawioną w wierszu • określić rodzaj liryki	• zaprezentować kolorystykę zawartą w wierszu • wskazać fragmenty, w których język literacki łączy się z językiem potocznym • wskazać w wierszu fragmenty charakterystyczne dla poezji lingwistycznej • wyjaśnić, kim są madonny w wierszu Białoszewskiego • wskazać konteksty literackie, kulturowe i	• omówić sposób przedstawienia ruchu karuzeli w utworze • omówić funkcję kolorystyki zawartej w wierszu • wyjaśnić, w jaki sposób został w wierszu osiągnięty efekt melodyjności • omówić funkcję łączenia języka literackiego z potocznym • omówić funkcję kontekstów literackich, kulturowych i religijnych w wierszu • zaprezentować utwory, w	• odnaleźć motyw karuzeli w innych utworach literackich i omówić sposób jego wykorzystania	• omówić sposób przedstawienia motywu Madonny w różnych utworach literackich

		religijne w wierszu • wskazać utwory, w których pojawia się motyw Madonny	których pojawia się motyw Madonny		
54. Sakralizacja codzienności – <i>Podłogo błogosław</i> Mirona Białoszewskiego*	• wskazać w wierszu zwroty należące do sfery sacrum i profanum • wskazać adresata wiersza	• wskazać parafrazy i motywy biblijne w wierszu • wskazać konteksty kulturowe i religijne • wskazać utwory, w których pojawia się motyw codzienności	• omówić funkcję parafraz i motywów biblijnych w wierszu • omówić warstwę brzmieniową wiersza • wyjaśnić, na czym polega poetycka deklaracja Białoszewskiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw codzienności	• na podstawie fragmentów tekstów zamieszczonych w podręczniku wypowiedzieć się na temat symbolicznej funkcji przedmiotów codziennego użytku	• omówić sposób przedstawienia motywu codzienności w różnych utworach literackich
55. <i>namuzowywanie</i> – deklaracja poetycka Mirona Białoszewskiego*	• wyjaśnić znaczenie neologizmów użytych w wierszu	• na podstawie wiersza sformułować prośbę, z jaką podmiot liryczny zwraca się do muzy • dokonać analizy słowotwórczej neologizmów, utworzonych przez Białoszewskiego • wskazać konteksty literackie odnoszące się do wykorzystania motywu muzy	• wyjaśnić, na czym polega lingwistyczny charakter wiersza • wskazać związek pomiędzy budową neologizmów a problematyką wiersza • wyjaśnić, z czego wynika żartobliwy charakter wiersza <i>namuzowywanie</i>	• zinterpretować motyw muzy użyty w wierszu w kontekście mitologicznym	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
59. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczycie sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście
62. i 63. Dramat o rodzinie i społeczeństwie – <i>Tango</i> Sławomira	• opisać przestrzeń sceniczną • zrelacjonować treść dramatu	• scharakteryzować bohaterów dramatu • zaprezentować bohaterów dramatu jako	• wyjaśnić, na czym polega odwrócenie ról w świecie <i>Tanga</i> • omówić wyłaniający się z dramatu obraz rodziny i	• zinterpretować utwór jako dramat rodzinny • zinterpretować tytuł utworu	• zinterpretować zakończenie utworu jako parabolę polityczną

Mrożka (lektura obowiązkowa)		reprezentantów grup społecznych	stosunków międzyludzkich • omówić relacje pomiędzy członkami rodziny a Edkiem w kontekście problematyki społecznej • omówić postawy poszczególnych członków rodziny jako reprezentantów różnych postaw społecznych		
64. Obraz buntu w <i>Tangu</i> Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	• zdefiniować pojęcie buntu • wymienić cechy bohatera romantycznego	• scharakteryzować Artura • wskazać cechy bohatera romantycznego w Arturze • wskazać cechy stylu romantycznego w wypowiedziach Artura • wskazać elementy groteskowe w utworze • wskazać konteksty literacki i historycznoliteracki	• wyjaśnić przyczyny niezgody Artura na zastaną rzeczywistość • omówić funkcję narzuconego przez Artura ceremoniału • porównać wypowiedzi Artura do monologów Konrada, wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy nimi • omówić funkcję groteski w utworze • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw buntu	• omówić tragizm Artura	• omówić sposób przedstawienia motywu buntu w różnych utworach literackich
65. Wokół <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	• przedstawić trzy tańce opisane w: <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego i <i>Tangu</i> Sławomira Mrożka	• porównać trzy tańce przedstawione w różnych tekstach literackich: <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego i <i>Tangu</i> Sławomira Mrożka	• omówić portrety polskiej inteligencji w różnych tekstach kultury • porównać sposoby ukazania konfliktów społecznych w różnych tekstach literackich	• zinterpretować plakat Andrzeja Pągowskiego	• wypowiedzieć się na temat trudnych wyborów młodego bohatera w różnych tekstach literackich i filmowych
77. Realizm i symbolika stanu wojennego – <i>Raport o stanie wojennym</i> Marka Nowakowskiego	• zrelacjonować treść opowiadania	• zaprezentować kontekst historyczny • wypowiedzieć się na temat narracji • omówić kreację postaci • wymienić, jakie środki językowe zostały użyte w	• wskazać elementy symboliczne i omówić ich znaczenie • omówić funkcję środków językowych • omówić sposób realizacji założeń małego realizmu w	• zinterpretować tytuł opowiadania • zinterpretować znaczenia niedosłowne w opowiadaniu	• zinterpretować symboliczne znaczenie zdjęcia Chisa Niedenthala

		tekście	opowiadaniu		
78. Edek w nowej rzeczywistości – <i>Górą Edek</i> Marka Nowakowskiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść opowiadania • scharakteryzować bohaterów opowiadania	• omówić kreację bohaterów • wypowiedzieć się na temat narracji • wskazać konteksty: społeczno-obyczajowy i literacki	• omówić funkcję nawiązań do <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka • omówić kontekst społeczno-obyczajowy lat 90. XX wieku	• wyjaśnić symboliczny sens sceny na parkingu • zinterpretować tytuł	• omówić konteksty: społeczno-obyczajowy i literacki
96. i 97. Beskidzki realizm magiczny – <i>Miejsce</i> Andrzeja Stasiuka (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji w utworze	• wypowiedzieć się na temat narratora • zaprezentować różne płaszczyzny czasowe przedstawione w opowiadaniu • wskazać w tekście środki językowe • wskazać cechy realizmu magicznego w utworze • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• omówić funkcję przedstawienia różnych perspektyw czasowych w utworze • wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania przestrzeni w opowiadaniu • omówić rolę natury w opowiadaniu • omówić funkcję środków językowych użytych w tekście	• zinterpretować tytuł utworu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia motywu przemijania w opowiadaniu	• omówić funkcję kontekstów przywołanych w utworze
98. i 99. Samotność i wyobcowanie – <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> Olgi Tokarczuk (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść opowiadania • określić narrację w utworze	• omówić świat przedstawiony, uwzględniając kontekst historyczny • wypowiedzieć się na temat kreacji tytułowego bohatera • wskazać konteksty historyczne i literackie	• wskazać symbole występujące w opowiadaniu i omówić ich funkcję • omówić przyczyny zagubienia bohatera w Warszawie • omówić funkcję kontekstu literackiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos labiryntu	• omówić symboliczne znaczenie toposu labiryntu w opowiadaniu • zinterpretować zakończenie utworu	• omówić sposób przedstawienia toposu labiryntu w różnych utworach literackich
100. i 101. Spotkanie z innością – <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda	• zrelacjonować treść fragmentu • wskazać różnice kulturowe pomiędzy reporterem a spotkanymi ludźmi	• zaprezentować zdanie Kapuścińskiego na temat istoty zawodu reportera • scharakteryzować język, którym posługuje się autor	• omówić funkcję <i>Dziejów</i> Herodota w reportażu Kapuścińskiego • omówić sposób przedstawienia inności przez Kapuścińskiego • omówić funkcję fragmentów	• wypowiedzieć się na temat znaczeń wędrówki w różnych epokach	• omówić ujęcia motywu podróży w różnych utworach literackich

Kapuścińskiego (lektura obowiązkowa)			autobiograficznych		
WSPÓŁCZESNOŚĆ – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
102. i 103. Komunikacja internetowa i styl wypowiedzi internetowych	- wymienić cechy komunikacji internetowej - wymienić kanały komunikacji internetowej - wymienić charakterystyczne cechy języka wypowiedzi internetowej - wymienić zasady netykiety	- wypowiedzieć się na temat specyfiki hipertekstu - wskazać zagrożenia związane z komunikowaniem się w internecie - ocenić wypowiedzi internetowe pod względem zgodności z netykietą	- omówić konsekwencje posługiwania się hipertekstem w procesie komunikacyjnym - omówić specyfikę elementów wypowiedzi internetowej oraz wpływ na komunikację elementów wypowiedzi internetowej	podać przykłady wtórnej oralności i ocenić to zjawisko	analizować wypowiedzi internetowe pod kątem użytych środków
104. i 105. Od informacji do dezinformacji, od prawdy do postprawdy – manipulacja w mediach i polityce	- definiować zjawisko dezinformacji - wymienić skutki postprawdy - wymienić zagrożenia, wynikające z tkwienia w bańce informacyjnej	- omówić funkcję fake newsów w procesie dezinformacji - wskazać różnice pomiędzy dezinformacją a kłamstwem - wskazać możliwości wykorzystania postprawdy - zaprezentować mechanizm wiralności - rozpoznać fake newsy	- zaprezentować strategię odróżniania fake newsów od rzetelnych informacji - wyjaśnić, na czym polega nierzetelność wskazanych wypowiedzi - wyjaśnić, w jaki sposób dezinformacja, postprawda, bańka informacyjna i wiralność przyczyniają się do manipulowania informacją i opinią publiczną	rozpoznać manipulację medialną w podanym przykładzie i wyjaśnić jej mechanizm	zaprezentować zagrożenia, wynikające z wiralności
106. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	posługiwać się nowo poznaną terminologią	wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	poszerzać swoją świadomość językową	funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TWORZENIE WYPowiedzi z ELEMENTAMI RETORYKI					

108. i 109. Reklama w wymiarze pragmatycznym i etycznym	• określić cel reklamy i wymienić jej formy • wymienić techniki perswazyjne, stosowane w reklamie	• wskazać charakterystyczne cechy języka reklamy • zaprezentować techniki tworzenia sloganów • rozpoznać argumenty retoryczne, stosowane w tekście reklamowym • wskazać techniki manipulacyjne, stosowane w reklamie	• rozpoznać techniki perswazyjne w reklamie • zaprezentować i omówić obraz świata, przedstawiony w reklamie • rozpoznać manipulację w tekstach reklamowych • rozpoznać ukryte treści reklamowe	• analizować język wybranych reklam • tworzy slogan reklamowy	• wypowiedzieć się na temat etycznego wymiaru reklamy
110. Nowomowa	• definiuje nowomowę • wymienić podstawowe właściwości nowomowy • wymienić zabiegi językowe, występujące w nowomowie	• wskazać literackie pochodzenie terminu • wskazać właściwości nowomowy w podanych tekstach • rozpoznać językowe cechy nowomowy w podanych przykładach	• wyjaśnić, na czym polegają językowe cechy nowomowy w podanych przykładach • omówić funkcję sloganów w podanych przykładach	• uzasadnić, że podany tekst został napisany językiem nowomowy	• analizować teksty propagandowe i wyjaśnić, jak nowomowa może wpływać na odbiorcę
POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE WSZYSTKICH EPOK					
114. Powtórzenie do matury – antyk	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
115. Powtórzenie do matury – Biblia	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować	• wskazać i wykorzystać konteksty

				• uogólniać, podsumowywać i porównywać	
116. Powtórzenie do matury – średniowiecze	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
117. Powtórzenie do matury – renesans	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
118. Powtórzenie do matury – barok	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
119. Powtórzenie do matury – oświecenie	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
120. Powtórzenie	• odtworzyć najważniejsze	• wykorzystać najważniejsze	• wyciągnąć wnioski	• poprawnie	• wskazać i wykorzystać

do matury – romantyzm	fakty, sądy i opinie	konteksty	• określić własne stanowisko	zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	konteksty
121. Powtórzenie do matury – pozytywizm	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
122. Powtórzenie do matury – Młoda Polska	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
123. Powtórzenie do matury – dwudziestolecie międzywojenne	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
124. Powtórzenie do matury – wojna i okupacja	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować	• wskazać i wykorzystać konteksty

				• uogólniać, podsumowywać i porównywać	
125., 126. i 127. Powtórzenie do matury – współczesność	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty

Autorka: Magdalena Lotterhoff

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE I ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Nauczyciel odwołuje się przy ocenie pisemnych wypowiedzi argumentacyjnych do ogólnych kryteriów merytorycznych, strukturalnych i językowych. Przed każdą pracą pisemną nauczyciel ustala z uczniami zasady oceniania i podaje szczegółowe kryteria oceniania danej wypowiedzi.

Na początku roku szkolnego nauczyciel podaje uczniom kryteria oceny wypowiedzi ustnej w danej klasie.

Ocenie podlegają:

- prace klasowe w różnej formie (np. test, sprawdzian wiedzy, wypowiedź argumentacyjna i inne),
- pisemne prace domowe,
- odpowiedzi ustne na lekcji (np. wykazanie się znajomością ostatnich trzech tematów, głos w dyskusji, prezentacja, wypowiedź na określony temat),
- praca samodzielna na lekcji (np. jednostkowa, grupowa),
- realizacja projektów.

Nieobecności ucznia

Nieobecność ucznia na sprawdzianie lub kartkówce oznacza się literą „n”. Zapis ten zobowiązuje ucznia do zaliczenia wymaganej partii

materiału. Jeżeli uczeń opuścił pracę kontrolną bez usprawiedliwienia, zalicza brakujący materiał na pierwszej lekcji, na której jest obecny.

W przypadku dłuższej nieobecności ucznia, trwającej co najmniej tydzień, nauczyciel wyznacza mu termin zaliczenia na lekcji w terminie od siedmiu do dwunastu dni po powrocie do szkoły.

Poprawa oceny

Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej (wypowiedź argumentacyjna, test) w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni od dnia wystawienia oceny. W pozostałych przypadkach obowiązuje nieprzekraczalny termin siedmiu dni od dnia wystawienia oceny.

Termin poprawy wyznacza nauczyciel. Uczeń nie poprawia oceny w trakcie lekcji bieżących.

Warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana na koniec okresu:

Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej oceny niż przewidywana jeśli:

- systematycznie, przez cały okres, zdobywał oceny z przedmiotu,
- w przepisowym terminie zaliczał brakujące prace wynikające z usprawiedliwionej nieobecności,
- w przepisowym terminie przystępował do poprawy ocen bieżących,
- został oceniony z każdej sprawności charakterystycznej dla przedmiotu: wypowiedź ustna, pisemna wypowiedź argumentacyjna, praca na lekcji, test, kartkówka,
- jeśli ilość ocen wyższych niż przewidywana stanowi przynajmniej 45% wszystkich ocen ucznia z przedmiotu w danym okresie.

Na koniec okresu nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego. Nie ustala się też oceny klasyfikacyjnej na podstawie jednorazowego sprawdzianu wiedzy na koniec okresu.

Pozostałe kwestie związane z ocenianiem rozstrzyga Statut ZSB.

Nauczyciele języka polskie